

Weilbachs Kunstnerleksikon

Tetens, Vilhelm, f. 1871, Maler. F. 21. Nov. 1871 i Kbh. Broder til Lavrids T. (s. d.). Ugift.

Uddannelse: Undervistes som Dreng af Malthe Engelsted; forb. til Akad. hos C. N. Overgaard, opt. i Alm. Forb.kl. Marts 1887, Elev til Jan. 1890; derefter Elev af Kunstn. Studiesk. under Zahrtmann til Foraaret 1895. Stipendier: Hjelmstjerne-Rosencrone 1897; Raben-Levetzau 1902-05; Bielke 1904, 06; Akad. 1907, 12; Kaufmann 1914; Zahrtmann 1934; P. A. Schou 1942; Kittendorff 1942 (livsvarigt). Rejser: 1898 Norge; 1914 Berlin. Udstillinger: Kleis 1892 (Zahrtmanns Elever); Okt.udst. 1893; Kunstn. Studiesk. 1896; Charl. 1896-1949 (43 G. m. 100 Arbejder); Charl. Eft. 1931, 46; Aarhusudst. 1909; Malmø 1914; Stockholm 1919 (Liljevalch); Zahrtmann og hans Elever 1926 (Fr.berg Ovenlyssal); Forum 1929; Sommerudst. i Kunstmus. 1941; Gøteborg 1943; Sep.udst. i Kunstfor. 1907 og 41. Udmærkelser: Aarsmed. 1° 1919; Alfred Benzons Pr. 1948. Stilling: Kostumier ved Det kgl. Teater 1902-10. Hverv: Medl. af Komiteen for Kunstn. Eft.udst.

Arbejder: Kristi Gravlæggelse (udst. 1898); Tornes Hus, Norge (1898); Familien i det grønne (1902-03, Aarhus Mus.); En ung Mand (udst. 1904, Kunstmus.); Interiør med to Figurer (1904, Kolding Mus.); Aften. Badende Dreng (1905); Orpheus og Eurydike (1906); Roskilde Domkirke (1911); Asiatisk Palæ (1912); Siddende mandlig Model (1912); Kronborg (udst. 1915); Asiatisk Palæ (1915); Kristus og den rige Yngling (udst. 1918, Altertavle til Strib Kirke); Dame i lyserød Kjole (1937-39); Vindue med blomstrende Hyld (1939, Kunstmus.); Pilehusets Have mod Grønholt Vang (udst. 1941); Opstilling (udst. 1944); Interiør (1947, Horsens Mus.); Æbler (Alfred Benzons Pr. 1948); Have (1950, tilh. Kunstforeningen). Portrætter Maleren Oluf Wold-Torne (1892, Hirschsprungs Saml.); Tegneren Christian Kongstad Petersen (1896); Pastor Ole Jørgen Sadolin (1904); Selvportrætter (bl. a. 1914, 22 og 31); Prof. P. T. Foldberg (Aarsmed. 1919); Dobbeltportræt af Vilh. og Lavrids Tetens (1920); Den ensomme (L. Tetens) (1932); Mette Bentzon, f. Gjessing (1930); Provst Henrik Tetens (1931); Jeppe Aakjær (1936); Otto Skeel (1936, Roskilde adelige Jomfrukloster); Tre Brødre (1939); Prof. Carl H. Hansen (1940); Forfatterinden Karna Birch Grønbech (1947, Bornholms Mus.); Dronning Ingrid (1948, Det forenede Dampskibsselskab); Civilingeniør, Direktør J. H. Falck (1950); Avislæser (L. Tetens) (1951).

Paa Zahrtmanns Skole, hvor Vilhelm Tetens s. m. +Fynboerne* hørte til ældste Hold, stod han særlig de unge norske Malere Thorvald Erichsen og Oluf Wold-Torne nær, og der er Grund til at tro, at Samværet og den fælles Udvikling med disse fine Kolorister har haft en ikke ringe Betydning. Men ogsaa Hammershøis Valørmaleri er et Udgangspunkt for ham. Usædvanlig er den Modenhed, han i 21-Aars Alderen lægger for Dagen i Portrættet af Wold-Torne i Den Hirschsprungske Samling. Farvestoffet er behandlet med udsøgt koloristisk Følelse. En blid Sensualisme lyser i Penselstrøgene. I Portrættet fra 1896 af Tegneren Christian Kongstad Petersen mærkes paa ny hans Indsigt i det psykologisk ejendommelige ved Modellen. Kompositionen, Figurens pretiøse Holdning, er tydeligt berørt af Tidens Stilbestræbelser, men den symbolistiske Betonning ytrer sig hos den stilfærdige T. ikke ekstremt, men som en indre Kvalitet ved Billedet. Den neddæmpede koloristiske Klang understreger Portrætkarakteristikken. Et Landskab, Tornes Hus i Soon, Norge, fra 1898 viser hans konsekvente Arbejde paa at frigøre sig fra en imitationsmæssig Afhængighed af Naturen. Her er Tale om en Forflygtigelse af det stoflige, en Sammensmeltning af Efteraarets gullige og blaagraa Farver til en koloristisk Helhed, der løfter sig over den tilfældige Natur. En Parallelisme med Thorvald Erichsens og Wold-Tornes Kunst synes at gøre sig gældende.

T. har malet Modelstudier og enkelte figurrige Kompositioner som Aften. Badende Dreng (1905), men hyppigst har han som Menneskeskildrer beskæftiget sig med Portrættet. Karakteristisk for hans Kunst er det, at han anslaaer dæmpede Streng, tøvende og fint medvidende. Det er den ejendommelige Aabenhed og personlige menneskelige Kontakt, der giver hans Portrætkunst dens umiddelbare Styrke. Hans Portrætter fra mere end et halvt Aarhundrede viser ham som en af de danske Malere, der finest har forstaaet Portrætkunstens Væsen. Med samme Intimitet har han malet Arkitekturbilleder og Opstillinger. Han fastholder den hemmelighedsfulde Stemning, som et Solstrejf fremkalder i en Stue med fine gamle Møbler, eller viser os Udsynet ad Havedøren eller gennem et Vindue

mod en blomstrende Hyld. Han har i sin høje Alder med Forkærlighed dvælet ved Somme-rens blide Lys over Havens Løvmasser og Plæner. Paa Afstand fra Maleriets moderne Retninger har han udviklet sig paa det Grundlag, han tidligt skabte sig som Menneskeskil- drer, Arkitekturmaler og Landskabsmaler. Det er Traditionen fra 90'erne, han har videre- ført helt frem til det 20. Aarhundredes Midte. Det føles ogsaa som om noget af Guldalder- tidens Sans for Simpelhed og Ro har overvintret i ham. Alligevel staar han som intim Kolorist og ved Behandlingens Bredde ingenlunde fjernt fra moderne naturalistiske Idealer. Han er paa sin Maade fulgt med Udviklingen. J.Z.